

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

סקירת ההנהלה על מצבה

של קופת הגמל ותוצאות פעולותיה

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2013

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

סקירת הנהלה ליום 31 בדצמבר, 2013

תוכן העניינים

ע מ ו ד י ם

3-4	1. מאפיינים כלליים
5	2. ניתוח זכויות עמיתי הקרן
6	3. מידע אודות דמי הניהול
7-10	4. ניתוח מדיניות ההשקעות
11-24	5. ניהול סיכונים

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

1. מאפיינים כלליים

שם קופת הגמל ותאור כללי:

הפניקס השתלמות (להלן "הקרן"), הינה קופת גמל למטרת השתלמות. העמיתים החוסכים בה הינם עצמאיים ושכירים המפקידים כספי השתלמות. קרן ההשתלמות מנוהלת בנאמנות בידי חברה מנהלת שהינה גוף מוסדי. הקרן נועדה לחיסכון לטווח ארוך ובינוני. פעילות הקרן כפופה לרישוי המתקבל מאגף שוק ההון באוצר בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעילותה המפוקחת בהתאם.

שם חברה מנהלת:

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר "הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ") (להלן: "החברה"). החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה (100%) של הפניקס חברה לביטוח בע"מ והיא חברה נכדה של הפניקס אחזקות בע"מ. החברה קבלה לניהולה בנאמנות, את כל קופות הגמל שנוהלו על ידי הפניקס גמל בע"מ (להלן: "הפניקס גמל"), לרבות הקרן, החל מיום 1 במרץ 2010 בתחולה רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2010, בכפוף למתווה שאושר על ידי הממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון ורשות המיסים.

מועד ההתקשרות:

שנת 2010.

סוג העמיתים:

עצמאיים ושכירים.

מועד הקמת הקרן:

הקרן הוקמה בשנת 2004.

סוגי אישור מס הכנסה שיש לקרן:

הקרן פועלת בתחום קרנות ההשתלמות. מס' אישורי קופות:

מספר אישור	קרן
964	הפניקס השתלמות - מסלול כללי
968	הפניקס השתלמות - מסלול מנייתי
1354	הפניקס השתלמות - מסלול ללא מניות
1483	הפניקס השתלמות - מסלול שיטת הפניקס (המסלול החל לפעול מחודש נובמבר 2012).

האישורים ניתנו על ידי משרד האוצר- אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, ותוקפם לשנה. תוקף האישורים האחרונים שניתנו לקופות הינו עד ליום 31 בדצמבר 2014.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

1. מאפיינים כלליים (המשך)

שיעורי הפרשה מרביים:

1. **בקן השתלמות לעובדים - בשיעורים מהמשכורת, (כהגדרתה בסעיף 3 לפקודה):**
הפרשות מעביד: עד 7.5%
הפרשות עובד: עד 2.5%
ובלבד שהשיעורים לא יעלו על השיעורים הנקובים בהסכם הקיבוצי כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים תשי"ז-1957, והפרשות העובד לא יפחתו משליש מהפרשות המעביד.
2. **בקן השתלמות לעצמאים - שיעור ההפרשה המירבי לגבי הפקדות יחיד שיש לו בשנת המס הכנסה מעסק או משלח-יד.**
3. **בקן השתלמות לחברי קיבוץ - שיעור ההפרשה המירבי לגבי סכומים שהופקדו עבור חברי קיבוץ בהתאם לסעיף 58א' יחולו על המושב השיתופי.**
4. **בקן השתלמות לחברי מושב שיתופי - שיעור ההפרשה המירבי לגבי סכומים שהופקדו עבור עמית מושב שיתופי בהתאם לסעיף 58א לפקודה, אם אישר הנציב לפי סעיף 61 לפקודה, כי הוראות סעיף 58א יחולו על המושב השיתופי.**

ראה פירוט לעיל.

מסלולי השקעה:

תקנון הקרן שונה בהתאם לאישור אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון כמתחייב מהעברת הניהול לידי החברה ביום 1 לינואר 2010.

שינוי מסמכי יסוד:

קרן פרטית.

סוג הקרן:

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

2. ניתוח זכויות עמיתי הקרן

א. יחס נזילות ומשך חיים ממוצע של החיסכון

משך חיים ממוצע	חסכוניות שהבשילו	
31 בדצמבר		
2013		
בשנים	%	
2.06	44.04%	מסלול כללי
1.75	36.92%	מסלול מנייתי
2.07	42.18%	מסלול ללא מניות
4.25	25.66%	מסלול שיטת הפניקס

ב. שינוי במספר העמיתים

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	פרשו השנה	הצטרפו השנה	לתחילת השנה	
19,015	1,912	3,482	17,445	שכירים
6,075	586	640	6,021	עצמאיים
25,090	2,498	4,122	23,466	סך הכל
2,485	519	-	3,004	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ₪ ללא תנועה בשנה האחרונה

הסבר לטבלת שינויים במספר העמיתים

לסוף שנת 2013 ישנם 19,015 חשבונות במעמד שכיר.

לסוף שנת 2013 ישנם 6,075 חשבונות במעמד עצמאי.

החשבונות במעמד עצמאי מהווים 75.79% מחשבונות הקרן ואילו, החשבונות במעמד שכיר מהווים

24.21% מחשבונות הקרן לסוף שנה זו.

השנה נפתחו בקרן 4,122 חשבונות חדשים ונסגרו 2,498 חשבונות בקרן.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

3. מידע אודות דמי הניהול

א. שיעור דמי הניהול

ליום 31 בדצמבר 2013								
שיטת הפניקס		ללא מניות		מנייתי		כללי		
סך נכסים באלפי ש"ח*	מספר עמיתים	סך נכסים באלפי ש"ח*	מספר עמיתים	סך נכסים באלפי ש"ח*	מספר עמיתים	סך נכסים באלפי ש"ח*	מספר עמיתים	
4,980	5,609	6,613	290	1,576	57	35,718	1,356	0%-0.49%
18,080	14,331	21,728	508	14,691	342	173,613	4,262	050%-0.99%
7,478	9,254	24,544	726	20,949	520	258,425	6,817	1.00%-1.49%
8,574	4,054	15,413	762	9,588	519	120,842	6,918	1.50%-2.00%

* מתייחס לסך הנכסים נטו.

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

0.72%	שיעור דמי ניהול ממוצע בפועל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
146,676	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ₪)
4,044	מספר עמיתים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

4. ניתוח מדיניות ההשקעות

א. תיאור כללי של פעילות מדיניות ההשקעות שיושמה בפועל על ידי הקרן

ההחלטות על השקעות הקרן נעשות על ידי ועדת ההשקעות. ועדת ההשקעות קובעת את מדיניות ההשקעות של כל הקופות, בהתאם למדיניות ההשקעות שמתווה דירקטוריון החברה. השקעות הקרן נקבעות בין השאר גם על פי תזרים המזומנים העתידי הצפוי, תוך התחשבות בתזרימי ההשקעות, במשיכות העמיתים ובהפקדות. בדירקטוריון אושר נוהל סמכויות מסחר בניירות ערך. הנוהל מסדיר את מערכת היחסים ודרכי העבודה בין ועדת ההשקעות ומבצעי ההשקעות – עובדי אגף ההשקעות של הפניקס. בנוהל נקבעו מגבלות מסחר בניירות ערך סחירים ברמת עובד מחלקת ההשקעות ומנהל מחלקת ההשקעות. על רכישת הנפקות לא סחירות נקבעו מגבלות בהתאם לדירוג ולפי רמת החשיפה לקונצרן או לקבוצת לווים. ההקצאה בין הקופות הינה באופן יחסי בכפוף למדיניות שנקבעה ע"י ועדת השקעות לגבי כל קרן.

ב. שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות ביחס לשנה קודמת

מסלול כללי

בניתוח כללי ניתן לראות, כי אל מול נתוני שנה שעברה, מזומנים ושווי מזומנים קטנו ב- 12,837 אלפי ש"ח, בנכסי חוב סחירים חל גידול של 29,266 אלפי ש"ח, בנכסי חוב שאינם סחירים חל גידול של 21,216 אלפי ש"ח, במניות חלה עליה של 18,115 אלפי ש"ח ובהשקעות אחרות חלה עליה של 14,175 אלפי ש"ח.

מסלול מנייתי

בניתוח כללי ניתן לראות, כי אל מול נתוני שנה שעברה, מזומנים ושווי מזומנים גדלו ב- 977 אלפי ש"ח, בנכסי חוב סחירים חל גידול של 16 אלפי ש"ח, במניות חלה עליה של 1,297 אלפי ש"ח ובהשקעות אחרות חלה עליה של 1,822 אלפי ש"ח.

מסלול ללא מניות

בניתוח כללי ניתן לראות, כי אל מול נתוני שנה שעברה, מזומנים ושווי מזומנים קטנו ב- 2,049 אלפי ש"ח, בנכסי חוב סחירים חל גידול של 7,874 אלפי ש"ח ובנכסי חוב שאינם סחירים חל קיטון של 286 אלפי ש"ח.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

4. ניתוח מדיניות ההשקעות (המשך)

ב. שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות ביחס לשנה קודמת (המשך)

מסלול שיטת הפניקס

בניתוח כללי ניתן לראות, כי אל מול נתוני שנה שעברה, מזומנים ושווי מזומנים גדלו ב- 6,198 אלפי ש"ח, בנכסי חוב סחירים חל גידול של 20,844 אלפי ש"ח, במניות חלה עליה של 4,718 אלפי ש"ח ובהשקעות אחרות חלה עליה של 3,305 אלפי ש"ח.

ג. השוואה של תשואת הקרן למדד הייחוס

1. מסלול כללי

<u>תשואה</u> <u>משוקללת</u> <u>באחוזים</u>	<u>תשואת מדד</u> <u>הייחוס</u> <u>באחוזים</u>	<u>מדד ייחוס</u>	<u>שיעור האפיק</u> <u>מנכסי</u> <u>המסלול</u> <u>באחוזים</u>	<u>אפיק ההשקעה</u>
4.57%	14.07%	50% - מדד ת"א 100 MSCI WORLD - 50% AC	32.48%	מניות (תעודות סל, אופציות, קרנות נאמנות)
1.46%	4.04%	אג"ח ממשלתי כללי	36.12%	אג"ח ממשלתי
1.59%	6.16%	תל בונד 60	25.84%	אג"ח קונצרני (קרנות נאמנות תעודות סל)
0.15%	2.68%	-	5.56%	אחר
<u>7.77%</u>			<u>100.00%</u>	סה"כ
11.41%				תשואת המסלול נומינלית ברוטו:
<u>3.64%</u>				הפרש תשואת המסלול

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

4. ניתוח מדיניות ההשקעות (המשך)

ג. השוואה של תשואת הקרן למדד הייחוס (המשך)

2. מסלול מנייתי

תשואת מדד הייחוס	מדד הייחוס	מדיניות ההשקעה בהתאם לתקנון
14.29%	מדד ת"א 100	לפחות 50% מהנכסים יושקעו במניות. יתרת הנכסים במסלול יושקעו על פי שיקול דעתו של הגוף המוסדי בכפוף למגבלות ולתנאים שנקבעו בתקנות ההשקעה. הנכסים במסלול זה יושקעו בארץ או בחו"ל.
23.20%		תשואת המסלול נומינלית ברוטו:
8.91%		הפרש תשואת המסלול

3. מסלול ללא מניות

תשואת מדד הייחוס	מדד הייחוס	מדיניות ההשקעה בהתאם לתקנון
2.56%	מדד ממשלתי צמוד 0-2	מח"מ הנכסים לא יעלה על 4 שנים.
4.43%		תשואת המסלול נומינלית ברוטו:
1.87%		הפרש תשואת המסלול

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

4. ניתוח מדיניות ההשקעות (המשך)

ג. השוואה של תשואת הקרן למדד הייחוס (המשך)

4. מסלול שיטת הפניקס				
תשואה משוקללת באחוזים	תשואה מדד הייחוס באחוזים	שיעור מאפיק ההשקעה	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים*	אפיק השקעה :
5.70%	16.11%	100.00%	35.36%	<u>מניות ותעודות סל</u>
				<u>הרכב</u>
3.54%	15.12%	66.26%	23.43%	ת"א 100
0.55%	18.08%	8.57%	3.03%	Euro Stoxx 50
(0.13%)	(9.44%)	3.90%	1.38%	MSCI EM
1.74%	23.10%	21.27%	7.52%	S&P 500
0.82%	2.02%	100.00%	40.37%	<u>אג"ח ממשלתי</u>
				<u>הרכב</u>
0.05%	1.69%	7.68%	3.10%	מק"מ
0.14%	2.12%	16.87%	6.81%	ממשלתי צמוד 0-2
0.66%	2.87%	57.07%	23.04%	ממשלתי צמוד 2-5
0.08%	3.16%	6.07%	2.45%	ממשלתי צמוד 5-10
				אג"ח ממשלתי
				ריבית קבועה
0.16%	5.39%	7.53%	3.04%	+5 שנים
				JpMorgan EMBi
(0.28%)	(14.74%)	4.78%	1.93%	Plus
				Barclays
				Capital U.S. 3-7
-	(9.43%)	-	-	Yea
0.87%	3.58%	100.00%	24.27%	<u>אג"ח קונצרני</u>
0.92%	5.90%	64.49%	15.65%	תל בונד 20
0.26%	5.93%	18.13%	4.40%	תל בונד שקלי
				ליבור דולר ארה"ב
(0.21%)	(6.84%)	12.77%	3.10%	לחודש
				IBoxx \$ Liquid
(0.10%)	(9.25%)	4.61%	1.12%	Investment Gra
7.38%			100.00%	סה"כ
6.79%				תשואה המסלול
(0.59%)				נומינלית ברוטו:
				הפרש תשואת
				המסלול

* שיעור האפיק מנכסי המסלול בסוף תקופה.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים

א. פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות

במסגרת פעילותה העסקית חשופה קופת הגמל למגוון של סיכונים, הכוללים סיכונים מאקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים השקעה (סיכונים נזילות, אשראי ושוק) סיכון מוניטין, סיכונים משפטיים וסיכונים תפעוליים. ניהול הסיכונים מתבצע תוך איזון בין מטרת הקרן למקסם את תשואת נכסיה לבין הסיכון הכרוך בהשגת התשואה ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

ראה פירוט למדיניות הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בדוח תיאור עסקי התאגיד.

ב. סיכונים נזילות

קיימים שני מקורות עיקריים לסיכון נזילות – סיכון הנובע מירידה במחזורי המסחר בשווקים הפיננסיים הגורם לאי-יכולת לממש את נכסי הקרן, וסיכון נזילות הנובע ממשיכת חסכונות בהיקף רחב ע"י העמיתים. סיכון הנזילות עשוי להתממש בכל אחד מהרבדים בנפרד וגם יחד.

הקרן מחזיקה בעיקר בנכסים בעלי סחירות גבוהה, על מנת לעמוד בתשלומים והעברות במידה ויידרשו. במסגרת ועדות ההשקעה והדירקטוריון נקבעת מדיניות השקעה, העוסקת בין היתר, ביתרות המזומנים המיועדות לפעילות השוטפת של הקרן.

סיכונים הנזילות מנוהלים במסגרת מודל שפותח עבור הקרן. החישובים מתבססים על מתודולוגיות מקובלות בתחום ובוחנות השפעה של תרחיש קיצון על יכולת החברה להנזיל את נכסי הקופות. במהלך שנת הדיווח הופקו דוחות שוטפים, אשר ריכזו את הניתוחים כאמור. כמו כן, מדווחות תוצאות המודל לדירקטוריון ולועדת ההשקעות.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ב. סיכוני נזילות (המשך)

1. להלן ניתוח נזילות הקרן ברמה מצרפית

ליום 31 בדצמבר 2013	
סה"כ	
נכסים (באלפי ₪)	
658,703	נכסים נזילים וסחירים
7,336	מח"מ של עד שנה
63,243	מח"מ מעל שנה
14,637	אחרים
743,919	סך הכל

היחס בין סך הנכסים הסחירים והנזילים לבין זכויות עמיתים הניתנים למשיכה

יחס	סך זכויות עמיתים נזילות	סך נכסים נזילים וסחירים
208.90%	315,315	658,703

2. להלן ניתוח נזילות הקרן ברמת מסלולים *

שיטת הפניקס	ללא מניות	מגייתי	כללי	
נכסים (באלפי ₪)				
39,120	67,896	46,527	505,160	נכסים נזילים וסחירים
-	346	41	6,949	מח"מ של עד שנה
-	111	-	63,132	מח"מ מעל שנה
40	7	323	14,267	אחרים
39,160	68,360	46,891	589,508	סך הכל

היחס בין סך הנכסים הסחירים והנזילים לבין זכויות עמיתים הניתנים למשיכה

				סך נכסים נזילים וסחירים
39,120	67,896	46,527	505,160	סך זכויות עמיתים נזילות
10,036	28,807	17,282	259,190	יחס
389.80%	235.69%	269.22%	194.90%	

* ראה גם סעיף 2 לעיל - ניתוח זכויות עמיתי הקרן.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק:

במסגרת השקעותיה חשופה הקרן לסיכוני שוק. סיכון שוק הינו הסיכון לירידת ערך נכסי הקרן כתוצאה משינויים במחירי השוק. ניהול סיכוני השוק בקרן מתבצע, בין היתר, באמצעות התאמת תמהיל ההשקעות להערכות ועדת ההשקעות ולמדדי הסיכון המחושבים ביחידה לניהול סיכונים. הדיונים בועדת ההשקעות מתמקדים בין היתר במצב המאקרו כלכלי, מדיניות הריבית בארץ ובח"ל, שערי החליפין והאינפלציה. סיכוני השוק העיקריים שניצבים בפני הקרן הם:

- סיכון ריבית - הפסד שעלול להיגרם כתוצאה משינויים בעקומי הריבית בארץ ובח"ל. הקרן משקיעה באג"ח ובהלוואות צמודות, שקליות ובמטבע חוץ. לפיכך, עלייה בעקומות הריבית בארץ ובח"ל תגרום להפסדים בתיק כתוצאה מירידת שווי הנכסים.
- סיכוני מטבע - שינויים בשערי החליפין ישפיעו על מחירי הנכסים צמודי המט"ח הכלולים בתיק ההשקעות של הקרן. לפיכך, ירידה בשערי החליפין של המטבעות תגרום לירידה בערך הנכסים צמודי המט"ח. חשיפה זו מגודרת בחלקה ע"י השקעה בנגזרים על שערי המט"ח.
- סיכון מחירי המניות - הקרן חשופה לירידה במחירי המניות בארץ ובח"ל. בנוסף להשקעה הישירה במניות, הקרן משקיעה בקרנות גידור, קרנות השקעה, תעודות סל ובנגזרים שחשופים לתנודות בשוקי ההון.
- סיכון "מרווח אשראי" – ההפסד שעלול להיגרם כתוצאה משינויים במרווחי האשראי (Spread Risk) שבין אגרות חוב קונצרניות לבין אגרות חוב ממשלתיות (חסרות סיכון). שינויים במרווחי האשראי אמורים לשקף את השינויים בהסתברות לחדלות פירעון של הלווה (PD) והשינויים שנגזרים מתנודות "השוק". הקרן משקיעה בחוב קונצרני שקלי, צמוד מדד ומט"ח וחשופה להתרחבות מרווחי האשראי.
- סיכון מדד - ההפסד שיגרם כתוצאה משחיקת ערך הנכסים בעקבות שינויים במדד המחירים לצרכן. הקרן מחזיקה מכשירים פיננסיים לא צמודים למדד שערכם עלול להישחק כתוצאה מעלייה באינפלציה.

הקרן הטמיעה מערכות שונות לצורך בקרה אחר סיכוני השוק בפניהם היא ניצבת. הבקורות נשענות על חישובי VAR ותרחישי קיצון שונים שהוגדרו על ידי הקרן, תוך שימוש בשיטות מקובלות לביצוען. חישובי VAR ותרחישי קיצון מתבצעים לפי תרחישי שינוי קיצוני וסימולטאני בפרמטרים העיקריים של סיכוני השוק כולל שערי ריבית, שערי חליפין, מרווחי אשראי ואינפלציה תוך התחשבות בקשרי הגומלין (קורלציות) הקיימים בין גורמי הסיכון השונים. תוצאות החישובים מדווחות באופן שוטף לדירקטוריון ולוועדת ההשקעות.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך):

1. סיכון מדד וסיכון מטבע

מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר 2013

סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
589,508	122,248	207,920	259,340
(20,988)	(19,475)	-	(1,513)

סך נכסי קופת הגמל
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים
נגזרים במונחי דלתא

מסלול מנייתי

ליום 31 בדצמבר 2013

סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	לא צמוד
46,891	24,114	22,777
(14,368)	(16,165)	1,797

סך נכסי קופת הגמל
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

מסלול ללא מניות

ליום 31 בדצמבר 2013

סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
68,360	-	14,329	54,031

סך נכסי קופת הגמל

מסלול שיטת הפניקס

ליום 31 בדצמבר 2013

סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
39,160	5,283	14,781	19,096
3,831	804	-	3,027

סך נכסי קופת הגמל
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים
נגזרים במונחי דלתא

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. סיכון ריבית

ליום 31 בדצמבר 2013

ניתוח רגישות לשינוי
בשיעור הריבית

<u>1%-</u>	<u>1%+</u>
0.02%	(0.02%)
0.01%	(0.01%)

מסלול כללי

מסלול ללא מניות

3. פירוט החשיפה לענפי המשק עבור השקעות במכשירים הוניים

למצב המשק בכללותו השלכה על תיק ההשקעות של קופות הגמל. מיתון או שגשוג כלליים במשק, משפיעים על שווי תיק ההשקעות של הקרן, בעיקר על החלק ההוני/מנייתי הסחיר אשר מטבעו נחשב בעל סיכון מובנה גבוה ומגיב במהירות לשינויים האמורים.

עם זאת, עלולים ענפים מסוימים לחוות טלטלות או להיפגע בצורה חמורה יותר מכלל המשק כתוצאה משינויים כגון שינויי רגולציה, מבנה תעסוקה עולמי, משברים גלובליים, פתיחת שווקים לתחרות, שינוי בטעמי הציבור וכד'. כך ראינו שינויים קיצוניים בשנים האחרונות בענפי התקשורת, הנדל"ן (בארץ ובחו"ל), הבנקאות (בעיקר בחו"ל), הטקסטיל וכו' שהביאו לירודות חדות בשווי החברות בענפים מסוימים.

לאור האמור קיימת חשיבות לפיזור ענפי של השקעות הקרן.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט החשיפה לענפי המשק עבור השקעות במכשירים הוניים (המשך)

להלן פירוט החשיפה של השקעות המסלולים במניות לפי ענפים:

מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר 2013

%	סך הכל	בחור"ל	לא סחיר	נסחרות	נסחרות	
				במדד מניות היתר	במדד ת"א 100	
מסה"כ						
15.88%	16,045	-	-	-	16,045	<u>ענף משק</u>
4.03%	4,075	-	-	-	4,075	בנקים
5.92%	5,985	3,123	2	387	2,473	ביטוח
9.43%	9,523	5,068	-	899	3,556	ביומד
13.40%	13,534	2,556	110	2,136	8,732	טכנולוגיה
16.91%	17,082	1,504	1,054	3,466	11,058	מסחר ושירותים
13.41%	13,558	554	-	886	12,118	נדל"ן ובינוי
7.44%	7,513	-	-	620	6,893	תעשייה
13.28%	13,412	-	-	379	13,033	השקעה ואחזקות
0.30%	305	-	-	-	305	נפט וגז
100.00%	101,032	12,805	1,166	8,773	78,288	אחר

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

מסלול מנייתי

ליום 31 בדצמבר 2013

% מסה"כ	סך הכל	בח"ל	לא סחיר	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100
12.83%	2,661	-	-	-	2,661
4.41%	915	-	-	-	915
5.26%	1,092	462	2	147	481
10.76%	2,231	1,142	-	290	799
14.06%	2,917	464	-	701	1,752
17.13%	3,554	479	-	812	2,263
13.46%	2,792	589	-	361	1,842
7.55%	1,566	-	-	244	1,322
14.54%	3,014	-	-	232	2,782
100.00%	20,742	3,136	2	2,787	14,817

ענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז

מסלול שיטת הפניקס

ליום 31 בדצמבר 2013

% מסה"כ	סך הכל	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100
19.75%	997	-	997
3.25%	164	-	164
6.20%	313	-	313
4.99%	262	10	252
11.45%	578	-	578
8.68%	438	-	438
28.48%	1,437	-	1,437
6.26%	316	-	316
8.36%	422	-	422
2.58%	130	-	130
100.00%	5,057	10	5,047

ענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
אחר

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי:

הקרן משקיעה חלק מנכסיה באג"ח קונצרני ובהלוואות בארץ ובח"ל. אי מילוי התחייבויותיו של הצד הנגדי לעסקה כתוצאה מחדלות פירעון, ואף ירידה בשווי ערך החוב כתוצאה מירידת דירוג האשראי של החייב או הרעה ביכולת ההחזר שלו, משפיעים לרעה על שווי נכסי החוב של הקרן ועל התשואה בה. בשנים האחרונות חוו השוק המקומי והבינלאומי התממשות של סיכוני אשראי בדמות דחיית מועדי פירעון, הסדרי חוב, ובמקרים מסוימים אף העברת השליטה בחברות לידי מחזיקי אגרות החוב או פירוקה. במסגרת ניהול סיכוני האשראי של הקרן, מופקים באופן תדיר דוחות מפורטים בדבר חשיפה הכוללת בחתכים שונים כגון: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצה, חשיפה גיאוגרפית, חשיפה לדירוגי אשראי וכו'. הדוחות מופצים לוועדת ההשקעות ולדירקטוריון. כחלק מניהול סיכוני האשראי, פותח מודל לדירוג אשראי עסקי, אשר אושר ע"י המפקח והוטמע בקרן. המודל מורכב מנדבך כמותי ומנדבך איכותי ולוקח בחשבון הן את איכות האשראי של הלווה והן את איכות הבטוחות. בנוסף, משלבים חישובי ה-VAR את סיכון "המרווח" (Spread Risk) לצורך כימות סיכון האשראי.

כמו כן, קיים פורום חוב בחברה העוקב באופן שוטף אחר איכות האשראי של נכסי החוב בהם משקיעה הקרן וממליץ על נקיטת פעולות הנדרשות במידה וקיימת ירידה באיכות האשראי של השקעות מסוימות.

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר 2013

סח"כ	שאינם סחירים	סחירים
363,413	70,081	293,332

בארץ

מסלול מנייתי

ליום 31 בדצמבר 2013

סח"כ	שאינם סחירים	סחירים
57	41	16

בארץ

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכונים אשראי (המשך)

מסלול ללא מניות

ליום 31 בדצמבר 2013

סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
66,737	457	66,280

בארץ

מסלול שיטת הפניקס

ליום 31 בדצמבר 2013

סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
22,859	-	22,859

בארץ

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

א. נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2013			
שיטת הפניקס	ללא מניות	מניית	כללי
דירוג מקומי			
אלפי ש"ח			
18,006	63,749	-	218,337
3,018	1,037	-	29,119
1,835	1,331	-	38,513
-	163	16	6,761
-	-	-	602
22,859	66,280	16	293,332

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

AA ומעלה

BBB עד A

נמוך מ-BBB

לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות ופקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:

AA ומעלה

BBB עד A

נמוך מ-BBB

הלוואות לעמיתים

הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי

(*) נכסי החוב בדירוג פנימי אינם מדורגים על ידי חברה חיצונית

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

6. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכונים אשראי (המשך)

3. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים בהן משקיעה הקרן נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א.

שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים שנבחרה במכרז ע"י אגף שוק ההון.

נכון לתאריך המאזן נקבע שווי הנכסים ע"י חברת "מרווח הוגן" המחשבת לצורך כך את שערי ההיוון.

פירוט ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג.

מסלול כללי	מסלול ללא מניות		
ליום 31 בדצמבר 2013 באחוזים		נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג	
באחוזים	באחוזים		
0.58%	1.56%	AA ומעלה	
1.27%	2.46%	A ומעלה	
3.56%	2.41%	BBB	
-	3.67%	נמוך מ-BBB	

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

מסלול כללי

מסלול כללי	
ליום 31 בדצמבר 2013	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
6.09%	22,139
0.45%	1,641
0.24%	865
7.92%	28,765
9.56%	34,751
1.13%	4,101
9.35%	33,969
2.77%	10,055
2.42%	8,790
60.07%	218,337
100.00%	363,413

ענף משק

בנקים
ביטוח
טכנולוגיה
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
אחר
אג"ח ממשלתי

מסלול מנייתי

מסלול כללי	
ליום 31 בדצמבר 2013	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
71.93%	16
28.07%	41
100.00%	57

ענף משק

תעשייה
אחר

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

מסלול ללא מניות

מסלול כללי	
ליום 31 בדצמבר 2013	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
0.97%	648
1.10%	732
0.86%	576
0.03%	18
1.32%	878
0.17%	113
0.03%	23
95.52%	63,749
100.00%	66,737

ענף משק

בנקים
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
אחר
אג"ח ממשלתי

מסלול שיטת הפניקס

מסלול כללי	
ליום 31 בדצמבר 2013	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
8.47%	1,936
0.19%	43
5.29%	1,210
3.41%	780
1.87%	427
1.22%	280
0.72%	165
0.05%	12
78.78%	18,006
100.00%	22,859

ענף משק

בנקים
ביטוח
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
אחר
אג"ח ממשלתי

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

5. ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים

סיכונים תפעוליים

ראה פירוט בדוח תיאור עסקי התאגיד.

סיכון משפטי

הקרן חשופה לתביעות משפטיות מעמיתיה וכן מרשויות החוק בגין אי עמידה בכללים שנקבעו על פי החוק והתקנות. הקרן מקפידה לפעול ולדווח על פי החוק במועד לרשויות על פי המתכונת הנדרשת ובמועד הנדרש. הקרן מעמידה לרשות העמיתים דיווח על מצב חשבונותיהם ונמצאת איתם בקשר לעדכוני פרטים ומתן שרות אחר. כנגד הקרן לא מתנהלים הליכים משפטיים כל שהם והקרן אינה מנהלת הליכים משפטיים.

ו. גילוי לבקורות ונהלים לגבי הגילוי:

1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. במהלך התקופה המכוסה ביום 31 בדצמבר 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הפניקס השתלמות (להלן: "קרן ההשתלמות") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קרן ההשתלמות תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הפניקס פנסיה וגמל בע"מ בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן ההשתלמות על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-COSO. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2013, הבקרה הפנימית של קרן ההשתלמות על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

י"ר הדירקטוריון	<u>בני שיזף</u>	_____ (חתימה)
מנכ"ל	<u>עמוס לוזון</u>	_____ (חתימה)
מנהל כספים	<u>יוסי וקסלבאום</u>	_____ (חתימה)

תאריך אישור הדוח: 19 במרס 2014

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של הפניקס השתלמות

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס השתלמות המנוהלת על ידי הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן "הקופה") ליום 31 בדצמבר, 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות ובהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי החשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2013, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ולכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים והדוח שלנו, מיום 19 במרס 2014, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

הצהרה (certification)

אני עמוס לוזון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הפניקס השתלמות (להלן: "קרן ההשתלמות") לשנת 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן ההשתלמות וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן ההשתלמות למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בהפניקס פנסיה וגמל בע"מ המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן ההשתלמות; וכן -
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן ההשתלמות, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בהפניקס פנסיה וגמל בע"מ, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן ההשתלמות והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ על דיווח כספי הנוגע לקרן ההשתלמות; וכן -
5. אני ואחרים בהפניקס פנסיה וגמל בע"מ המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן ההשתלמות:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן ההשתלמות; וכן -
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ על דיווח כספי הנוגע לקרן ההשתלמות.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 במרס 2014	עמוס לוזון	מנכ"ל	
תאריך	שם	תפקיד	חתימה

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

"הפניקס השתלמות"

=====

הצהרה (certification)

אני יוסי וקסלבאום, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הפניקס השתלמות (להלן: "קרן ההשתלמות") לשנת 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן ההשתלמות וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן ההשתלמות למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בהפניקס פנסיה וגמל בע"מ המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן ההשתלמות; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן ההשתלמות, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בהפניקס פנסיה וגמל בע"מ, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן ההשתלמות והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ על דיווח כספי הנוגע לקרן ההשתלמות; וכן-
5. אני ואחרים בהפניקס פנסיה וגמל בע"מ המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן ההשתלמות:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן ההשתלמות; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ על דיווח כספי הנוגע לקרן ההשתלמות.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 במרס 2014	יוסי וקסלבאום	מנהל הכספים	
תאריך	שם	תפקיד	חתימה